

DANICA.

Katolišk cerkven list.

List 12.

V četrtek 24. süssa 1853.

Tečaj VI.

Terpljenje Kristusovo.

VIII.

Pod križem in na križu.

„Stalo so pa poleg Jezusoviga križa Njegova mati in sestra Njegove matere in Maria Magdalena“. Jan. 19. 25.

Poklekнем pred Tebe, o Kristus! ino Te molim razpetiga in umirajočiga na sv. križu ino Te prosim, sprejmi in zakleni me v svojo prebodeno desno stran.

Trikrat je padel Jezus na svojim potu do gore Golgate pod težkim križem naših grehov, nas učiti, da, ako tudi nas véasi križ terpljenja, križ skušnjav ali križ grehov na tla potlačí in naj bi se nam to ne kar trikrat, ampak sto in stokrat permerilo, nikdar ne smemo obupati, nikdar opesati, in nikdar na tleh obležati, temuč de moramo vsakrat urno se zopet z Jezusom vzdigniti, in junško z Njim dalje hiteti. Le novineu v šoli križa je križ težak, pa se vedno zlajšuje, kolikor dalej ga nosimo, tako de je poslednjič bogoljubni duši nar večí sladkost in radost, kakor je Jezus sv. Brigiti razodel rekoč: „Moja hči! kraj, na katerim moji zakladi skriti leže, se sicer zdi s ternjem obdan: kdor se pa perviga bodenja ne ustraši, temu se vse v sladkost spremeni“. In le v začetku nas križ pogostama na tla verže, ker so naše rame še slabe in naše noge križeviga pota še ne vajene, kolikor dalej pa križ nosimo, bolj se uterdijo rame, in kolikor dalej po križevim potu hodimo, bolj varno se učijo noge stopati, de seasama manjkraj pademo in vedno bolj urno in junško se s Kristusom bližamo gori Golgati, kakor nas sv. Terezia učí rekoč: „Res je, de je treba v duhovskim življenju veliko terpeti, pa ako le enkrat terdno sklenemo, de hočemo terpeti, je terpljenje že tudi končano“. — Jezus je sicer dovolil, de mu je pomagal Simon Cirenski križ nositi, pa le zato, de nam je pokazal, de je naš križ, kteriga je On nosil, de nas je preprical, de je naša dolžnost križ nositi, in de nas je učil, de so naši križi tako rekoč svetinje križa Kristusoviga, in de vselej, kedar križ voljno nosimo, Kristusu samimu križ nositi pomagamo, pa tudi Njegove krone pričakovati smemo po besedah apostelnovih: „Ako smo tovarši Njegoviga terpljenja, bomo tudi tovarši Njegoviga povelicanja“. O kolika část je tedaj za nas, križ nositi, kolika tolažba in kolika sreča! — Pobožna Veronika je še posebno gnado na križevim potu dosegla, de ji je Jezus v Njemu podani pert podobno svojiga presvetiga obraza vtisnil. O presrečna Veronika kako lep spomin si od Jezusa v slovo

prejela! O s koliko částjo si ti presveto podobo shranila, s kako gorečo pobožnostjo jo ogledovala in premišlovala, in s kako vroćimi solzami žalosti in ljubezni si jo moćila! O duša moja! tudi midva premišlujeva danes zadujkrat v tem sv. postnim casu terpljenje Kristusovo in bova danes od Jezusa slovo vzela. Sprejmi tudi ti v spomin najniga premišlovanja prebitko podobo terpljenja Kristusoviga! Shrani jo dobro, ogleduj in premisluj jo pogosto, de ne pozabiš, kaj vse si v tem sv. casu se učila in obljubila in jokaj neprenehama per njenim pogledu s pobožno Veroniko solze žalosti in ljubezni. — Pot je bila končana: ves zmartran in do smerti oslavljen je dospel Jezus na goro Golgato. Urno ga obstopijo vojaki, mu sleč Njegove oblacila. Oh naj bi bila ravno Njegova preljuba mati rahlo in mehko to delo opravljala, koliko bolećin bi bil mogel Jezus terpeti, ker so se oblacila že na kervave rane prisušile! Zdaj pa ko so terdoserenih rabeljnov neusmiljene roke s serdito naglico oblacila z Njega potegnile, oh kdo bi zamogel popisati velikost novih bolećin, ko se je Jezusu zopet iz sto studencov presveta kri na tla vlila? Komej je to delo storjeno, ga veržejo neusmiljeno na terdi križ in mu s tremi ojstrimi žebli roke in noge nanj pribijejo. Ali pa tudi veš, o duša moja! kako se trem žebljem pravi, s kterimi se je dal Jezus na križ perbiti? Pervimu žeblju se pravi ljubezin in drugimu žeblju se pravi ljubezin in tretjemu žeblju se pravi ljubezin. Zakaj ljubezin in edina ljubezin je bila, de je hotel per svojim rojstvu v terdih jaslicah ležati in zopet je bila ljubezin in edina ljubezin, de je hotel v smerti na terdi postelji sv. križa zaspati. Le bližej h križu pristopi, o duša moja! z Mario in sv. Janezam in poslušaj: Kaj družiga je bilo kakor ljubezin, ko je govoril: „Resnično, resnično ti povem, še danes boš z menoj v sv. rajnu?“ Kaj družiga je bilo kakor ljubezin, ko je govoril: „Mati glej: tvoj sin! — Sin, glej: tvoja mati?“ Kaj družiga je bilo kakor ljubezin, ko je zdihnil: „Oče, v Tvoje roke zročim svojo dušo“, in je nagnil glavo in umerl? In kaj družiga je bilo kakor ljubezin, de je pustil se po smerti svojo stran prebosti in nam presveti tempel svojiga serca v perbežališe naših duš odpreti? — O sv. križ, poprej tako ostudin in zanićevan, kako si zdaj lep in čistiljiv, ko je nar lepši roža, ki je iz Jesetove korenine pognala, v ćudoviti lepoti na tebi razevetela: prelepa roža Jezus Kristus! Pet prelepih cvetkov je ta roža pognala, s kterimi so ovenćane roke, noge in serce mojiga umirajočiga ženina Jezusa Kristusa. Ako me utegnesh vprašati, o duša moja! kakšni cvetki so to? ti odgovori Jezus sam: „To so rane, s kterimi sim ranjen bil v

hiši tistih, kateri so me ljubili⁴. De, o moj Jezus! moji grehi so bili neusmiljeni rabeljni, kateri so oblačila s Tebe stergali, Te ranili in na križ perbili, ti zolca in jesiha piti dali in prebodli Tvojo sveto stran. O prežalostni pogled! Angelske harpe v nebesih so utihnile, vsi Kerubi in Serafi žalujejo, ptičice pod nebami so omolknile, vsa zemlja trepeče, de skale pokajo, celo sonce na nebu je svoj obraz zakrilo pred groznim hudodelstvom, kteriga sim jaz in so ga z menoj vsi grešniki v tej uri doprnesli. Stvari so umorile svojiga Stvarnika in otroci človeški so umorili Sina Božjiga! Vender umirajoči Jezus nam ne očita naših grehov, nas ne toži pred svojim Očetam, temuč poln ljubezni še z umirajočim glasom moli: Oče, odpusti jim!

O sveti križ, ti precastiljivi sedež nar večih čudežev božjih, na katerim se je pravica z usmiljenjem, jeza z ljubeznijo in smert vojskovala z življenjem! — Veselo zopet donijo harpe angelske, Kerubi in Serafi in duše v tamnicah se veselo radujejo, raztergali so se serdonosni oblaki jeze božje in sonce usmiljenja in ljubezni večniga Očeta je zopet prijazno zasijalo. Smert je zmagana, greh je zbrisan, svet je odrešen in tamkej na gori Golgati pod križem Kristusovim smemo zopet svoj glas veselo in zaupljivo k nebesam povzdigniti in moliti: Oče naš, kateri si v nebesih! O moj križani Jezus! presunjen od Tvoje prevelike ljubezni se približam tudi jaz z Mario in Janezam Tvojimu svetimu križu, padem ves skesan in objokan na svoje grešne kolena in objamem in poljubim Tvoj sv. križ z občutki nar gorečniši ljubezni svoje. O moj Jezus! nikar me od sebe ne suni in nikar me grešnika ne zavrzí. Svetu sim se odpovedal, svet sim zapustil; kam hočem tedaj perbežati kakor k tebi, o Jezus! in kje pomoči iskati kakor pred sedežem Tvoje milosti in ljubezni? Dovolí mi torej, o Jezus! de si na gori Golgati postavim svoje stanovanje in pod Tvojim sv. križem svoje prebivališe. Pod križem je stala Maria s pobožnimi ženami in z učencam Janezam in je tukej v duhu s Tebo terpela in s Tebo umirala. Pod križem so stali apostelni in prisegli, de hočejo rajši vse terpeti, kakor se križa ločiti. Pod križem so stali učniki in spoznovavci in persegli, de nočejo nič družiga znati in vediti kakor le Tebe, Jezusa, in sicer Jezusa križaniga. Pod križem so stale vse sv. divice, in si tukej pletle iz cvetlic Tvojih ran venec devištvá svojiga. Pod križem hočem tudi jaz s sv. Bernardam zanaprej stanovati. Pod križem hočem moliti in premišlovati, pod križem pisati in brati, pod križem jesti, piti in se zatajevati, pod križem se veseliti in žalovati, pod križem budeti in spati, pod križem vsako svoje delo začeti in končati. O sv. križ! še enkrat te tedaj objamem in poljubim in te pozdravim s prelepimi besedami, s kterimi te je sv. Andrej pozdravil, ko te je v smert peljan od daleč zagledal, rekoč: „Bodi pozdravljen, o sveti križ! z veseljem pridem jaz k tebi, z veseljem sprejmi tudi ti mene, ki sim učenec Tistiga, kateri je na tebi visel.“

Vender le pod križem stati in Kristusovo terpljenje premišlovati, za bogoljubno dušo, ki želi v resnici Jezusova nevesta biti, ni zadosti. Jezus, moj gospod in kralj in ženin, visi, terpi in umira na križu; tudi jaz Njegov hlapec in vojsak in Njegova nevesta ne smem pod križem ostati, temuč se moram z Njim vred na križ povzdigniti, na križu živeti, terpeti in umreti, kakor apostolski listi uče: „Ker je Kristus terpel v svojim mesu, moramo tudi

mi z enako miselijo se oborožati, ter zatajevanje križa neprenehama v svojim telesu nositi in svoje meso z vsimi grehi in željami njegovimi križati⁶. Vi, moji brezštevilni grehi, ste bili tisti neusmiljeni rabeljni, kateri ste Jezusa zgrabili, na križ perbili, ranili in umorili; obstopite tedaj v tej uri tudi mene, voljno vam podam roke in noge, in me na križ perbite s tremi žebli ljubezni Jezusove, de me nobena moč z križa več snela ne bo. Ne kar pod križem, ampak na križu hočem zanaprej z Jezusom živeti, terpeti in umreti. Oborožati se tedaj hočem z miselijo junaške Terezije, katero je vedno v sereu in na jeziku imela: „O Gospod, terpeti ali pa umreti!“ Vender kako se perderznem jaz, nar večí grešnik, smerti si želeti, ker sim še ves nespokorjen in bi ne mogel zadosti pokore storiti, ako bi tudi celo večnost v nar večim terpljenju na križu visel? Oborožati se tedaj rajši hočem z miselijo še bolj junaške Magdalene Pacianske, ktera je takole molila: „O Gospod, ne umreti, ampak terpeti!“ Gotovo, o moj Jezus! ta molitev je meni, prevelikimu grešniku, nad vse druge permerna: ne umreti, ampak terpeti — dolgo terpeti — in veliko terpeti! Sereno se tedaj, o moj Jezus! s Tvojo pomočjo k Tebi povzdignem na križ in Te objamem in poljubim ne več pod križem, ampak na križu. Terda postelja, nakteri Jezus, moj ženin, spi in umira, bo tudi zadost mehka za mene, Njegovo nevesto. — Križ v moje serec in moje serec na križ, to bo zanaprej vedno zdihovanje moje duše, vedna molitev mojiga jezika. In kakor je Tvoje serec, o moj Jezus! celo in popolnoma meni odperto in darovano, tudi jaz tebi ne polovice, ampak celo serec darujem in k Tebi na križ perbijem. Tudi sv. Terezija je nekoliko časa v svoji mladosti ljubezin svojiga sereca na dvojno stran delila, pa se le potem, ko je serec vsakorsne druge ljubezni očistila in ga v križani ljubezni popolnoma Jezusu darovala, je bila vredna, od Njega zaslišati preljubeznjive besede: „Zdaj si ti popolnoma moja, in jaz popolnoma tvoj.“ S sv. Terezio tedaj tudi jaz Tebi, o Jezus! celo serec v križani ljubezni darujem in ako sim Ti poslednjič obljubil, de hočem živeti na svetu, pa ne s svetam, Ti danes obljubim in slovesno persežem, de hočem zanaprej živeti pod križem in na križu. Mertev za vse posvetno in v popolni ljubezni križan Tebi in zavolj Tebe zaupam pred Teboj usmiljenje najti in kedar se mi boš v smertni uri kakor Šodnik prikazal, s sv. Terezio zaslišati od Tebe tolažljive besede: Zdaj si ti popolnoma moj in jaz popolnoma tvoj. O moj Jezus, usliši me! — O moj Jezus pomagaj mi!

In k sklepu zdaj še enkrat pred Tebe poklekнем, o umirajoči Zveličar moj! Te zahvalim za vse dobrote in gnade, ktere sim v pretečenim postnim času od Tebe prejel in za vsako razsvetljenje, kteriga si svojimu nevrednmu hlapcu v premišlovanju Tvojiga britkiga terpljenja podelil. Le eno samo prošnjo še imam do Tebe, o Jezus! Prejden zatisneš svoje oči in umerješ, daj mi še svoj sveti žegen, kakor ga umirajoč oče da svojimu jokajočimu otroku. Pokrižaj me na čelu, de se ne bom nikdar Tvojiga križa sramoval. Pokrižaj me na ustih, de bom še s poslednjo besedo Tvoje martre oznanoval. Pokrižaj me na persih, de bom do poslednjiga zdihljeja Tvoje terpljenje premišloval. Tvoj križ naj bo moja zmernost v sreči in veselju, — moja podpora v nesreči in terpljenju, — moja bramba v skušnjavah — in moja moč v življenju in v smerti. In kadar se mi sodni dan sv. križ zopet na nebu

perkaže, takrat, o moj Jezus, mi dodeli, da ga ne bom zagledal s trepetanjem, ampak z veseljem, in me pokliči na svojo desno stran in mi še enkrat ponovi besede, kateri si sv. Terezii rekel: Zdaj si ti ves moj in jaz ves tvoj! Amen.

Pod križem je Maria stala
In milo milo se jokala,
Ko njeni Sin umiral je.
Pod križem hočem jaz tud' stati,
Z Mario bitko žalovati,
Točiti solze pregrenké.

Na križu Jagnjo je premilo
U strašnih martrah kri prelilo,
Odperlo svoje mi serec.
Na križu čem tud' jaz terpeti,
Živet' na križu in umreti;
O Jagnje Božje, vshši me! K—.

Odkupovanje zamorskih otrok.

Znani duhoven g. Olivieri, ki je namenil vse svoje življenje v reševanje ubozih zamorskih otrok iz njih žalostne prežalostne suznosti odkupovati, piše 20. listop. 1852 iz Aleksandrie, da je zopet 36 zamorskih otrok med 6. in 7. letom, 31 dekličev in 5 dečkov odkupil. Eniga fantka bodo Sienski bogoslovci in duhovni na svoje lastne stroške v rejo vzeli in ga za duhovna odredili, ako bo poklican. Ta lepi zgled so gospodje od desetosolcov v Livorni posneli, kateri s svojim lastnim pritergovanjem redé perviga Olivieroviga odkupljenca, so ga že v duhovniško obleko oblekli in obeta masnik biti. Drugi 4 pridejo v Subiaško sobivališče na Rimskim. Zamorke bo oddal v ženske samostane, zlasti na Laškim in Francoskim. Naj veči del taceh ubozih otrok, pravi Olivieri dalje, pokupijo turki po dva, po tri, po pet, in to so po tem zgubljene duše; ki bi se jih vender veliko oteti zamoglo, ali kdo misli na zveličanje teh ubozih stvari? In vender so tudi od Sinu Božjiga z ravno tisto ceno odkupljene. Ne bojim se razodeti: dokler me Bog pusti živiga, si bom z vsimi močmi za te nesrečne ubožčike pečal, od katerih se grozovinske reči slišijo! Med zamorkami, ki sim jih zdaj odkupil, ste dve sestri, ki se neizrečeno med sabo ljubite (dal jih bom v Kremono). One ste mi pravile, da ste imele maliga brata, kterimu je divjašk človek vpricho nji glavo odrezal in ga do glave in nog vsjga snedel.

V drugim pismu od 1. grudna l. l. človekoljubni gospod pripoveduje, da je na morju od Aleksandrie do Melite mogel strašin vihar prestati, kakorsniga mornarji še niso pomnili. V taki sili je sklenil vse zamorske otročiče kerstiti in je začel naj mlajšiga fantička kerševati. Ubogi otroci — pravi on — so mi nesterpljivo klicali: „Abuja ana kanamija“, to je, oče se mene, in so svoje glave tje molili; to obnašanje me je nar globokejši v serec ginilo. Ko sim jih pokerstil, se obernem k dekli, ki se je hudo jokala, in ji rečem: „Le serčnost! Naj pred Bogu svoje življenje darujmo, kteri dobro ve vzrok našiga popotvanja; njemu se zročimo, in obudimo djanja vere, upanja in ljubezni, in perpravite se, odvezo prejeti. Želel sim tudi jest se spovedati, pa ni bilo družiga masnika z nami. Obudil sim tedaj, kolikor se je dalo, popolnoma obžalovanje (grevingo) in sim se čisto v

Božje usmiljenje zročil. Poslednjič nas je razveselilo veselo vpitje: „Otok Malta se vidi, otok Malta se vidi! kmalo bomo v zavetju;“ in res smo pod posebno brambo presvete Marije Device srečno vanj zakernili.

Nekaj od otročjih plesov ali balov, kakoršne nespametni starši po mestih napravljajo, in od jemanja otrok seboj v zijašise ali teater.

Satir v svojim „Humoristu“ (st. 28) od taceh kužljivih otročjih kratkočasov med drugim to le piše: „Kolikor vém, je neka nemška vlada unidan naredbo razglasila, po kateri noben otrok pod 14. ali 16. letom ne sme v gledišče priti. Nikoli ni bil primerniši, pobožniši in npravniši ukaz dan, kakor je ta. Od 30 let sem sim stanovitno zoper vsako očitno skazovenje otrok z gorečnostjo in ravnoslednostjo govoril. Odpravljenje otroških plesil (Kinderballets) je bilo cvetlica v vencu npravne postave. Deržava je od Boga in od pravice varhinja vsih otrok in njih obnašave“.

„Z žalostjo in serčno bolečino vidimo, kako se otroci, nar svetejši, kar je človeštvu Previdnost zročila, ravno v starosti, v kteri peteri odvokati počutljivosti, peteri počutki namreč, začno oči odperati, v prvo šolo samopašnosti pošiljajo, reči slišijo, vidijo in govore, kterih se ne umejo, jih pa v svoji domišli za prihodnost ohranijo. Se bolj se nam vžali, ko vidimo, kako tavzent in tavzent mater svoje otroke v gledišče vodi, ko so otročje plesila ali otročje igre . . . Nespametne matere! . . . ki ne pomislite, da v svojih otrocih na vse zgođej obudujete nečimernost, pohlepnoš dopasti, nagnjenje k praznimu blišu in zijašari. — Otroci morajo iz gledišča čisto izginiti, to tirja npravje, spodobnost, leposlovje, zdravilne zadeve“.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Prečastito Ljubljansko škofijstvo je v razglasu 11. sušca 1853 vernim odpustike naznanilo, ki so jih sveti oče na prošnjo prečastitiga kardinala in velikiga škofa Švarcenberga Marini družbi v razširjanje katoliške vere v srednji Afriki 5. grudna 1852 dovolili; namreč popolnoma odpustik v god najdeniga svetiga križa in Marliniga rojstva, in enkrat v mescu, kteri dan koli, pa le, ako se odločeno molitve vse dni tega mesca opravljajo. Kdor hoče ta odpustik zadobiti, mora vredno prejeti zakramenta svete pokore in svetiga rešnjiga telesa, in pobožno obiskati mision-ko cerkev ali kapelo, ako je pa ni, farno cerkev, in v nji goroco moliti za blagor svete cerkve in v namen papežev. Bolniki in slabotni niso dolžni farno cerkve obiskati; vender pa morajo, kolikor je mogoče, po modrim nasvetovanju spovednikovim vse druge odločene dobre dela opraviti. — V tistih krajih, v kterih mision ni vpeljan, se zamore sleherni cerkev ali očitna kapela obiskati. — Nepopolnoma odpustik za 100 dni bo dobil, kolikorkrat bo kdo v duhu prave pokore odločene molitve obmolil, misionu milodar podelil, ali sicer kterokoli dobro in pobožno delo iz kersanske ljubezni dopernesel.

• Zdaj smo dobili spet podobice za bratovšino ss. Cirila in Metoda; 2500 so nam jih milostljivi knez in škof Lavantinski poslali blagovolili, torej jih zamoro dobiti, kdor jih kej želi. Denar gro ves za bratovski altar teh dveh naših svetih varhov pri sv. Jožefu poleg Celja; torej je želeti (po naši misli), da bi se podobice saj po 1 kraj. dajale, kdor pa radovoljno groš ali še-

stico da, še boljši stori. Zdaj se družniki poštovajo (tudi mi smo jih te dni vnovič nad 1900 v Celje poslalali) in kratek popis napredovanja upa Danica po tem prejeti.

Drobtinice za tekoče leto so tudi na svitlo prišle. Kar zamoremo od njih reči, je to, da jih vsi hvalijo, duhovni in neduhovni, in kolikor iz poverljivega pogleda vemo, je vsak naslednji tečaj izverstniši od poprejšnjega. Popisano je v tem tečaju tudi življenje našiga rojaka ranjega Franca Hladnika, bivšiga vodja Ljubljanskega gimnazija in slavniga rastlinoslovca. Tudi beremo v njih življenje Krajnskega svetnika in mučenca sv. Pelagija, kateri je bil v Ljubljani rojen in je v Kerškem mestu 284 vsmeren bil. Kdor hoče pa več vediti, naj si „Drobtinice“ kupi, vredne so, da jih vsak bravec ima in veljajo samo 48 krajc.

Iz Podgraj pri Ilir. Bistrici. Akoravno so farani Podgrajskega vikariata reveži, kateri v velikim pomankanju žive, posebno ker jih je več let pičla letina poslednje pa toča popolnoma obožala, dajajo vendar s posebno skerbjo za olepšanje božje veže, in z obilnimi darovi, ki jih v ta namen na božji altar pokladajo, marsikakim premožnim pa za ozaljšanje svojih cerkev merzlim faranam posnemljiv izgled. De so Podgrajci očitne hvale vredni, terdi vsak, kateri vé, koliko so oni pod vodstvom svojih skerbnih dušnih pastirjev, posebno zdaniga čast. gosp. vikarja Antona Sovincea v malo letih za svojo cerkev storili. Tu slišiš 3 nove, čistoglasne in ušesam kaj prijetno vbrane zvonove, katerih mili glas, kadar čast in slavo nebeskimu očetu donijo, tudi svejiga mojstra slavniga Ljubljanskega zvonarja hvati. Slovesnost službe božje povzdiguje mili glas ne davno kupljenih orgel, ktere, akoravno niso velike, so vendar cerkvi primerne. Perva nedelja v postu je bila pa Podgrajskim faranam posebno prazničen dan, v katerim so bile stene božje hiše z novimi izverstno zrisanimi podobami Kristusoviga terpljenja olepšane in veliki marmeljnasti altar z novo prelepo podobo Matere Božje karmeliške ozaljšan. Iz Tersata povabljeni častiti gospod pater so pri ti priložnosti v ginljivim govoru dokazali, da so nam v preiščevanju križeviga pota nar bogatejši zakladi shranjeni, katerih si zamoremo zmirej, in smo si jih dolžni posebno v postnim času pridobiti. Po dokončanem govoru in po blagoslovljenju podob križeviga pota je bila sv. maša, pri kateri je bila zraven bližnih duhovnov velika množica pobožnega ljudstva. Gosp. Luka Ciferin, Idričan, je zopet s temi podobami pokazal, da je izurjen umetnik, kateri zamore naročnikom vstreci, kakor je vstregel Podgrajcem, katerim gre v imonovani zadevi vsa čast. Z Bogom!

Iz Gorice. Grozna hudobija, ki priča od nezapadljive spačenosti nekterih ljudi nižjih stanov, kateri mnogokrat v popolni nevednosti v verskih zadevah skorej poživljeni le po tem hlepajo, kar njih hudobnemu poželenju vstreci more, se je te dni tukej v Gorici prigodila. Med zadnjimi hišami, ki so proti mestnemu pokopališču na cesti, ki proti Terstu pelje, je pivnica, v kateri je bila po smerti svojiga moža čisto sama kerčmarica; en večer je prenočil v njeni hiši nek ptujec, in drugo jutro so našli ubogo ženo v postelji vso razmesarjeno — mervto. Ptujca ni bilo več, in kar je bilo kej vredniga v hiši, je bilo zmaknjeno. Hudobneža so mende že vjeli, ki je bil koj v Terst pobegnul; sadaj je preiskovanje. On je, pravijo, mož v naj boljih letih, 40 let star, ki je bil že enkrat na pet let obsojen v ječo, in se je potem, iz Koperske ječe spuščen, potepal, dokler ni zopet pravici v pest prišel. — Strašna reč v resnici, da zamore človek v take hudobije se pogrezniti! Ali če pomislimo, kako se sadaj ljudje, ki nimajo od

kristianstva nič družiga kakor samo ime, navadno vedejo, se bomo čudili, da se še groznejši reči ne slišijo? Ali bi verjeli, da pridejo večkrat zale, kot plemenitno gospé nališpane deklina h keršanskimu nauku pred poroko, ki še Očenaša ne znajo? Ženini so tudi mnogokrat v naj potrebnisim tako podučeni, da se Bogu smili! Tako se godi v mestu večkrat, in dušni pastirji vedo marsiktero enakih povedati. In kdo je tega kriv? Pervič nemarni starši, ki svojih otrok ne pošiljajo ob nedeljah in praznikih h keršanskimu nauku; in ako jih tudi nekteri pošiljajo, otroci še to kmalo pozabijo, kar so se naučili, ker je spačena navada že splošna, da otrok, kadar je pristopil že k svetimu obhajilu, ne hodi več h keršanskimu nauku. H keršanskimu nauku za odraslene hodijo ene stare babice in kaki starček; drugih pač malo, da ne rečem nobeniga; pridige imajo zelo malo poslušavcov; plesiša pa, glediša in kerčme so vedno polne ljudi. Kako je torej mogoče, da bi človek tudi sicer dobre nrave se sčasama ne spridil, kateri od desetiga ali dvanajstiga leta ni več pri nobeni pridigi, pri nobenim keršanskim nauku; kateri je k večimu per kratki maši, da bi drugi ne rekli, da ni kristian, ako bi o prazniku ne hodil v cerkev. Pač je želeti, da bi možje, ki so za to od Boga postavljeni, da za časni in večni blagor drugih skerbé, se posebno za to potegovali, da bi se tej strašni nevednosti toliko njih izmed ljudstva nekoliko v okom prišlo, in starše in mladino priganjali k zvestimu obiskovanju božje hiše in poslušanju razlaganja svetih resnic in dolžnost vsaciga kristjana. Sicer ne moremo od noviga zaroda nobene vesele prihodnosti pričakovati.

V saboto, 12. dan tek. mesca, ob enajstih zjutrej, smo imeli zopet slovesno peto mašo v veliki cerkvi, da smo se Bogu zahvalili za ozdravljenje premiliga našiga cesarja. Mašo so peli prečastiti knez in veliki škof vpricho vsih častnikov in uradnikov, in mnogoštevilnih mestnjanov. Lepi dan s prijaznim solncem je slovesnost še povikševal, in vojaki so med svetim opravilam zunej na starim tergu streljali, katerim so topi z gradu redno odgovarjali. V persih vsakiga praviga Avstrianca pa se je znotranji serčni glas odmeval: *Boj širi svitliga cesarja Franciška Josefa!* Terzan.

Razgled po keršanskim svetu.

Iz Rima. Med novoimenovanimi kardinali sta tudi Ogerski prvostolnik prevzvišeni g. Jan Seitovsky (rojen v Béli 1785), in papežev poslanec na Dunaju in ob enim Kartag-ski vikši škof prevzvišeni gospod Viale Prela.

Pod vlado papeža Pija IX. je zdaj 148 vikših škofov, 483 škofov, 71 apostolskih namestnikov, 9 apostolskih vravnitelov (prefektov), 1 apostolsk varh (kustos) v Jeruzalemu in do 200 milionov vernih katoliških kristjanov. Katolski misijoni imajo 140 škofov in 4800 duhovnov. V papeževi deželi je 2.900.000 katoličanov, 6 velikih škofov, 72 škofov in 1054 duhovnov.

Na Rusovskim je 5.765.000 katoličanov; zmed njih 3.920.000 na Poljskim.

Iz Berna piše „Hlas“, da je Dr. Beda Dudik, benediktinar, v vaticanskim starinišu v Rimu našel dve novi pridavki (data) o sv. Cirilu in Metodu.

Mili darovi.

Za afrikanski mision. Gospod B. B. veliko bukev za g. misionarja Dovjaka. — Deržina L. letašnje „Drobtince“, veliko roženkrancov in zvezčic sv. podobic.